

PM
2015-11-18

Diarienummer

PM om samverkan med trossamfund

Beskrivning och bakgrund

Enligt Operativa chefens beslut, A-100/2015, om migrationsverkets arbete med frivilligorganisationer, som utgår från PM om Migrationsverket arbete med frivilligorganisationer, bedöms samarbeten mellan verket och trossamfunden kunna utvecklas. Trossamfund är en gemenskap för religiös verksamhet och en egen associationsform som liknar den ideella föreningen. Trossamfunden i Sverige genomför flera olika insatser kopplade till de ökade flyktingströmmarna. De insatser som trossamfunden genomför på regional och lokal nivå varierar i karaktärer och typer. Vidare har flera trossamfund egna insatser genom sina församlingar på regional och lokal nivå. Beroende på storlek hos respektive trossamfund så är de ibland själva huvudmän för sina insatser eller så arbetar de i samverkan med andra aktörer.

Denna PM avser att beskriva hur samverkan mellan Migrationsverket och trossamfunden på nationell- och regional nivå kan skapas och utvecklas.

Nämnden för statligt stöd till trossamfund

Nämnden för statligt stöd till trossamfund (SST) är den myndighet som ger trossamfund verksamma i Sverige stöd samt ett expertorgan i trossamfunds- och religionsfrågor. Dels ger nämnden ett allmänt stöd till trossamfunden. Även verkar SST som ett dialogsforum för frågor om värderingar, respekt och tolerans. Vidare har SST en samordnande roll i krisberedskapsfrågor gällande trossamfund. I Migrationsverkets arbete med trossamfund bedöms SST som en aktör som kan stödja verket med samband till trossamfunden genom redan upparbetade kontaktvägar. Vidare bör SST uppdras för utbildningsinsatser om trossamfund i Sverige, om SST och om religiösa kulturer för de regionala frivilligsamordnarna. Det för att de regionala frivilligsamordnarna ska ges en förståelse om trossamfunden.

Trossamfund som får statsbidrag

Under 2014 gav SST statsbidrag till 42 trossamfund, vilka indelas i följande grupper: *lutherska kyrkor, frikyrkliga samfund, islamiska riksorganisationer, ortodoxa och österländska kyrkor* samt en *övrig kategori*. Genom SST tillämpningsföreskrifter för statsbidrag till trossamfund säkerställs kvalitetssäkring av trossamfunden. Detta gör att de trossamfund som erhåller stöd från SST bör anses som kvalitetssäkrade. Däremot varierar storlekarna på trossamfunden som erhåller stöd från SST. Bilaga 1 redovisar en tabell över de trossamfund som erhåller statsbidrag.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) samverkar med trossamfund kopplat till myndighetens krisberedskapsarbete. MSB:s arbete med trossamfund har pågått redan innan myndigheten bildades år 2009. Då genom krisberedskapsmyndigheten. MSB samlar trossamfunden i en samverkansgrupp. Genom samverkan med SST har gruppen kvalitetssäkrats. Trossamfunden i samverkansgruppen har bland annat erhållit utbildning inom brandskydd, krisberedskap, medieträning samt deltagit på olika övningar.

MSB:s samverkansgrupp består av följande trossamfund:

- Equmeniakyrkan
- De ortodoxa och österländska kyrkorna
- Islamiska Samarbetsrådet
- Judiska församlingarnas Centralråd
- Romersk-katolska kyrkan
- Svenska kyrkan
- Sveriges Buddhistiska Samarbetsråd

Migrationsverkets arbete inom området

Kvalitetsavdelningens process *service och bemötande* arbetar med trossamfunden genom nätverket för frivilligorganisationer (FOG-nätverket). Inom nätverket har frågor rörande juridiska aspekter om och kring asylprocessen behandlats men det finns en ambition att på lång sikt utveckla FOG-nätverkets arbete. Vidare finns det genom FOG-nätverket upparbetade kontakter med några av de trossamfund som ingår i MSB samverkansgrupp. Därför bör utvecklandet av samverkan med trossamfund ske i samverkan med processen *service och bemötande*. Det i syfte att säkra existerande nätverk och befintlig samverkan tas till vara samt undvika parallellt arbete. Vidare bör samverkan med process *service och bemötande* bidra till att

främja arbetet med den långsiktiga samverkan mellan Migrationsverket och trossamfunden.

Inriktning av samverkan med trossamfunden

I samverkan mellan Migrationsverket och trossamfunden i samband med de ökade flyktingströmmarna bör verket välja att endast samverka med de trossamfund som ingår i MSB:s samverkansgrupp. Dels för att omhänderta den kvalitetssäkring som redan är gjord av SST samt för att gruppen samlar de stora trossamfunden i Sverige.

Utveckling kring samverkan

Kompetenser

Migrationsverket bör genomföra en workshop i syfte att skapa en aktuell lägesbild över vilka kompetenser samt vilka förmågor som trossamfunden kan bidra med. Vidare bör kvalitetsavdelningen, säkerhetsenheten, SST och MSB erbjudas att delta.

Råd för trossamfundssamverkan

För att ha en kontinuerlig dialog mellan Migrationsverket och trossamfunden på nationell nivå bör ett samverkansråd mellan parterna inrättas. Dels i syfte att trossamfunden ska ha ett forum där de kan lyfta angelägna frågor. Detsamma gäller för verket. Vidare bör Kvalitetsavdelningen, Säkerhetsenheten, Rättsenheten, SST och MSB erbjudas till att delta i rådet.

Religiösa funktionärer

För att kunna omhänderta den kompetens, engagemang och kunskaper som finns bland trossamfunden bör Migrationsverket, i samverkan med trossamfunden, inrätta religiösa funktionärer. Dessa ska kunna bistå verket i mottagningsprocessen samt stödja regionerna utifrån behov. Vidare bedöms de kunna bidra till ökad trygghet- och säkerhet bland asylsökanden. De religiösa funktionärerna ska kunna hjälpa verket med:

- Informationsspridning om svenska asylsystemet
- Själavård
- Religiös guidning/lotsning

- Hjälpa till med enklare översättningsuppgifter samt enklare tolkuppgifter vid behov

De regionala frivilligsamordnarna bör ansvara för inrättandet av religiösa funktionärer ute i regionerna. Inrättandet av funktionen bör ske genom särskild överenskommelse om religiösa funktionärer mellan respektive trossamfund och Migrationsverket på regionalnivå. Överenskommelsen syftar även till att tydliggöra uppgifterna som religiös funktionär samt tydliggöra begränsningar inom rollen.

Regional samverkan

Samverkan mellan migrationsverket och trossamfunden bör kunna utvecklas men samverkan bör ske efter respektive regions behov. Varje samverkan bör därför vara regionalt anpassad genom regionala överenskommelser med respektive trossamfund.

Utbildningsunderlag om asylprocessen

För att underlätta kommande samverkan bör Migrationsverkets HR funktion ta fram ett utbildningsunderlag riktat till trossamfund om asylprocessen.

Förslag till beslut:

- Att Migrationsverkets arbete med trossamfund under perioden för ökade flyktingströmmar ska ske i enlighet med PM:et.
- Att uppdra till den nationella frivilligsamordnaren att koordinera arbetet.

Bilaga 1

Bidragsberättigade trossamfund

Lutherska kyrkor	http-adress
Danska kyrkan i Sverige	http://www.dkig.se
EFS – Evangeliska fosterlandsstiftelsen	http://www.efs.nu/
ELM – Bibeltrogna Vänner	http://www.elmbv.se/
Estniska evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige	http://rootsipraostkond.eelk.ee/
Isländska kyrkan i Sverige	http://www.kirkjan.org/
Lettiska evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige	ieva.graufelde@svenskakyrkan.se
Norska kyrkan i Sverige	http://www.sjomannskirken.no/
Ungerska protestantiska kyrkan i Sverige	http://www.keve.se/

Frikyrkor	http-adress
Equmeniakyrkan	http://www.equmeniakyrkan.se/
Evangeliska frikyrkan	http://www.efk.se/
Frälsningsarmén	http://www.fralsningsarmen.se/
Pingst- fria församlingar i samverkan	http://www.pingst.se/
Sjundedags adventistsamfundet	http://www.pingst.se/
Svenska alliansmissionen	http://www.alliansmissionen.se/

Ortodoxa och Österländska kyrkor	http-adress
Antiokiska ortodoxa kyrkan i Sverige	http://antiochsweden.se/
Armeniska apostoliska kyrkan i Sverige	http://www.armeniskakyrkan.org
Bulgariska ortodoxa kyrkan i Sverige	
Eritreanska ortodoxa tewahdo kyrkan i Sverige	teame91@hotmail.com
Etiopiska ortodoxa kyrkan i Sverige	

Finska ortodoxa församlingen i Sverige	http://www.ortodox-finsk.se/
Grekisk-ortodoxa metropolitdömet i Sverige och Skandinavien	
Koptisk-ortodoxa kyrkan i Sverige	
Makedonsk-ortodoxa kyrkan i Sverige	
Rumänska ortodoxa kyrkan i Sverige	
Ryska ortodoxa kyrkan (Kontantinopels patriarkat)	http://www.ryskaortodoxakyrkan.se/
Ryska ortodoxa kyrkan (Moskvapatriarkatet)	http://sweden.cerkov.ru/
Serbisk-ortodoxa kyrkan i Sverige	
Svenska ortodoxa prosteriet	
Syrisk-ortodoxa patriarkatets ställföreträdarskap i Sverige	
Syrisk-ortodoxa ärkestiftet i Sverige och övriga Skandinavien	http://www.soa-s.se/
Österns assyriska kyrka i Sverige	

Islamiska Riksorganisationer	http-adress
Bosniakiska islamiska samfundet (BIS)	http://www.izb.se/
Förenade islamiska föreningar i Sverige (FIFS)	http://www.fifs.se/
Islamiska kulturcenterunionen i Sverige (IKUS)	
Islamiska shia samfundet i Sverige (ISS)	http://www.shiasamfund.se/
Svenska islamiska församlingarna (SIF)	
Sveriges muslimska förbund (SMF)	http://www.smf-islam.se/

Övriga samfund	http-adress
Alevitiska riksförbundet	
Anglikanska kyrkan i Sverige	

Judiska centralrådet i Sverige	http://www.judiskacentralradet.se/
Mandeiska sabeiska samfundet i Sverige	http://www.mandaeen.se
Romersk-katolska kyrkan i Sverige	http://www.katolskakyrkan.se/
Sveriges buddhistiska samarbetsråd	http://www.buddhism-sbs.se/

Svenska kyrkan	http-adress
Svenska kyrkan	http://www.svenskakyrkan.se